

Language consultations: electronic database

<http://www.valodaskonsultacijas.lv/en/questions/1052>

Question

Pie kuras vārdšķiras pieder vārds **brīžiem** teikumā **Rīt brīžiem līs?**

Answer

Vārds **brīžiem** šajā teikumā ir apstākļa vārds.

Adverbējoties* dažādām lietvārda locījumu formām, radusies liela daļa apstākļa vārdu, piemēram, teikumā *Viņš to paveica godam* apstākļa vārds *godam* ir adverbējusies lietvārda *gods* vienskaiņļa datīva forma, teikumā *Kāpšu augšā* apstākļa vārds *augšā* ir adverbējusies lietvārda *augša* vienskaiņļa lokatīva forma. Latviešu valodā ir ne mazums adverbējušos lietvārda daudzskaiņļa instrumentāļa formu, piemēram, *kājām, laikiem, rikšiem, vietām*.

Vārds *brīžiem* ir radies, adverbējoties lietvārda *brīdis* daudzskaiņļa instrumentāļa formai, tātad *brīžiem* ir apstākļa vārds.

* Adverbēties nozīmē dažādām vārdšķirām vai vārdformām pāriet apstākļa vārdos, piemēram, adverbējusies ir lietvārda iekša lokatīva forma *iekšā*: *Vai tu paliksi iekšā?*

Sources

Valodniecības pamatterminu skaidrojošā vārdnīca. Atb. red. V. Skujiņa. Rīga : LU Latviešu valodas institūts, 2007, 16.–17. lpp.

Vulāne, A. Vārddarināšana. *Latviešu valodas gramatika*. Atb. red. D. Nītiņa, J. Grigorjevs. Rīga : LU Latviešu valodas institūts, 2013, 294. lpp.

Zilgalve, E., Pūtele, I., Pēča, K. Valodas konsultācijas. *Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi*. Populārzinātnisku rakstu krājums. Nr. 20. Atb. red. V. Šaudiņa. Rīga : Latviešu valodas aģentūra, 2025, 231. lpp.

